

Gode
råd til
forældre

Ny, ung bilist

Sådan taler I trafiksikkerhed derhjemme.

www.gffonden.dk

Nye bilister mangler rutinen

Det er en tillidssag at overlade rattet til sin søn eller datter med nyt kørekort, men nye bilister har brug for kilometer på vejene for at oparbejde erfaring og rutine. Rutinen gør, at de bliver gode til at håndtere bilen samtidig med, at de bliver bedre til at aflæse trafikken og orientere sig. Og derfor er det en god ide at lade dem låne din bil, når de har fået deres kørekort.

FAKTA

Mange kilometer både i byen og på landevejene er vigtigt for den nye bilist. En bilist regnes først som erfaren, når han eller hun har kørt bil i mindst seks år eller har kørt 100.000 km.

Mange unge bliver dræbt i trafikken

Fart dræber, det er et faktum. Og bilens hastighed spiller en afgørende rolle i halvdelen af alle dødsulykker.

De fleste uheld med unge er eneulykker, hvor føreren mister herredømmet over bilen. Der sker også mange frontalulykker, hvor den unge bilist kører direkte ind i en anden bil.

Overvurderer egne evner og tager chancer

De unge bilister overvurderer ofte deres kørefærdigheder, tager chancer og er uopmærksomme. Det kan være, at de sms'er, taler i telefon eller kører decideret hasarderet. Eller at der bliver holdt fest i bilen, hvor passagererne snakker, drikker og spiller høj musik.

Statistikken viser, at det især er de unge mænd, der kører risikobetonet og langt oftere bliver involveret i ulykker. Ulykkerne sker oftest om aftenen, i nattetimerne og i weekenden.

FAKTA

Der er størst risiko for at blive dræbt eller komme alvorligt til skade i trafikken, hvis man er ung!

- Hver femte trafikdræbte eller tilskadekomne er en ung mellem 18 og 24 år
- 2 ud af 3 er mænd
- 18-19-årige bilister har syv gange større risiko for at blive indblandet i en ulykke end deres forældre
- I alderen 20-24 år er risikoen faldet til at være tre gange så stor.

Flest dødsulykker på landevejene

Tre ud af fire dødsulykker sker udenfor byerne, fordi der generelt bliver kørt for hurtigt på landevejene. Når du kører for hurtigt, er der mindre tid til at reagere, hvis du overser en trafikant eller laver en fejl.

Bilens fart afgør ulykkens alvor

Hvor stærkt du kører, kan betyde forskellen på liv og død. Der er nemlig en klar sammenhæng mellem bilens hastighed, og hvor alvorligt man kommer til skade.

Værst er det, hvis bilen rammer bløde trafikanter – fodgængere eller cyklister – fordi de er ubeskyttede. Men det kan også gå hårdt ud over førere og passagerer i biler, der bliver ramt med høj hastighed.

Høj fart – lang bremselængde

Når du fordobler farten, bliver din bremselængde fire gange så lang. Nogle tror, at man reagerer hurtigere ved højere fart, men det er ikke rigtigt. Forskellene i reaktionstid er faktisk meget små, og bremselængden afhænger af din fart, din reaktionstid og af føret på vejen. Så sænk farten!

Så mange i biler dør, når en ulykke sker med hhv. 80, 90 eller 100 km i timen.

Uopmærksomhed dræber

Uopmærksomhed er skyld i en tredjedel af alle trafikulykker. Det vil sige, at uopmærksomhed er farligt ligesom høj fart, alkohol og stoffer, træthed og manglende sele. Og det er også grunden til, at det er forbudt at tale i håndholdt mobil.

Al snak i bilen, både i mobil og med passagerer, forstyrrer og stjæler opmærksomhed. Brug af GPS, høj musik og at drikke og spise fjerner også fokus fra vejen.

Særligt nye bilister uden rutine er ekstra sårbare over for forstyrrelser. Tal derfor med din søn eller datter om, hvor vigtigt det er at koncentrere sig og være opmærksom - og forstyr ikke, når du selv er med i bilen.

Klip i kørekortet er dyrt

Et klip i kørekortet koster 2.000 kr. eller mere. Som ny bilist mister man sit kørekort ved to klip inden for de første tre år. Det betyder, at den nye bilist skal igennem særlig køreundervisning og bestå en ny teori- og køreprøve. Jobbet, uddannelsen eller lærepladsen hænger i en tynd tråd, fordi man ikke længere kan bruge bilen.

Det kan godt lade sig gøre at få flere klip i kørekortet på samme tid. Hvis du fx både kører for stærkt og overhaler, hvor der er fuldt optrukne linjer, så udløser det to klip og kræver et nyt kørekort.

Alkohol og stoffer er farligt i trafikken og straffes hårdt

Bliver din søn eller datter stoppet med alkohol i blodet, så vanker der en bøde og kørselsforbud allerede første gang. Og oven i det skal de gennemføre et særligt alkohol-, narko- og trafikkursus, som skal betales af egen lomme.

Stoffer og bilkørsel straffes ligesom spirituskørsel, og det kan betyde et mistet kørekort i op til tre år.

FAKTA

Farlige og grove lovovertrædelser, som udløser klip i kørekortet.

Fx:

- Overskrider hastigheden med mere end 30 %.
- Kører med for kort afstand til forankørende.
- Kører over for rødt.
- Overtræder regler for vigepligt.

Gode råd til dig med en ny bilist i huset

Du er rollemodel

Undersøgelser viser, at forældres egne holdninger og bilkørsel påvirker de nye bilisters adfærd. Derfor gør det en forskel at tale om, hvordan man skal køre bil, og at du selv overholder hastighedsgrænser og andre regler i trafikken. At være en god rollemodel er den bedste måde at påvirke din søn eller datter til at køre sikkert.

Hjælp med at aflæse trafikken

Du kan fortælle, hvad du selv kigger efter og vurderer, når du sidder bag rattet. Er du passager hos din søn eller datter, så aftal på forhånd, at I tager en snak om turen, når den er overstået.

Det er ikke en god ide at fortælle om dine egne observationer eller give kritik under kørslen – det kan højst irritere og forvirre den unge.

Husk også at rose for gode vurderinger og sikker kørsel, når turen er slut.

Vær opmærksom på andre trafikanter

Nogle ulykker skyldes, at de andre trafikanter laver fejl, fx hvis de er uopmærksomme, kører for hurtigt eller fordi de er påvirkede. Trafikken er kompleks for nye bilister, og de har svært ved at forudse farlige situationer. Lær din søn eller datter at holde en sikker afstand til den forankørende eller til en usikker trafikanter. Det giver dem en bedre chance for at reagere på uventede situationer.

Øhhh, mor ... kan jeg låne bilen på fredag, når mig og Mia og Frede skal i biffen?

Knægten lærer jo aldrig at køre bil, hvis jeg altid skal ligge og køre ham og hans venner alle mulige steder hen.

Er det ikke bedre, hvis far kører jer?

Fest og bilkørsel

Tal med din søn eller datter om, hvordan de kommer sikkert hjem fra en fest, og aftal det på forhånd. Hvis de kører i bil sammen med andre, kan de evt. aftale hvem af dem, der er chauffør den aften, og derfor naturligvis ikke drikker alkohol.

Eller de kan blive og overnatte og først køre hjem næste dag, når promillerne er forbrændt. Du kan også tilbyde at hente dem selv eller give dem penge til en taxi.

Sig fra over for farlig kørsel

Det er vigtigt, at din søn eller datter kan sige fra, hvis venner og veninder kører for risiko-betonet. Fx hvis de kører for hurtigt eller sms'er, mens de kører. Snak om, at det er ok at sige fra som passager. Man må gerne bede om, at farten bliver sat ned eller om at blive sat af. Det er også ok at lade være med at køre med nogen, som man synes kører uforsvarligt.

De unge skal passe på hinanden, og er man en god ven, så bør man forsøge at forhindre vennerne i at sætte sig fulde bag rattet.

Lav regler for lån af bilen

Lav klare aftaler med din søn eller datter om, hvornår de må låne bilen og under hvilke betingelser. Der kan godt være forskel på hverdags- og weekendkørsel.

Nye bilister bliver let påvirket af deres venner i forhold til, hvad der er accepteret som normal kørsel, og udlånsregler kan hjælpe dem med argumenter for mere sikker kørsel. Stil eventuelt krav om, at du skal med som passager den første tid, og at I evaluerer aftalen løbende.

Her er eksempler på regler, som I kan lave derhjemme om at låne bilen. Hæng reglerne op et synligt sted:

- Overhold altid hastighedsgrænserne.
- Indstil GPS'en før du kører.
- Bed alle passagerer i bilen om at bruge sele, når du er chauffør.
- Du må ikke bruge mobilen, mens du kører.
- Ingen alkohol eller fest i bilen.
- Kør aldrig bil, når du er træt eller påvirket.

Fakta om unge og bilforsikring

Det er ofte dyrt at få sin første bilforsikring. Som ung bilist har man ingen erfaring, og det giver en større risiko for forsikringselskabet – som selskabet tager sig betalt for. Prisen på en bilforsikring fastsættes nemlig ud fra bl.a. kørselsmæssig erfaring (anciennitet), brugerens alder, antal år med skadefri kørsel og bopæl.

Den faste bruger af bilen skal stå på policen

Løsningen er ikke, at du køber bilforsikringen i dit navn, hvis den unge kører jævnligt i bilen. Forsikringselskabet skal vide, hvem der er den primære bruger af bilen, og hvis de ikke har de rigtige oplysninger, så kan du risikere at være dårligt eller slet ikke dækket, hvis uheldet er ude. Forsikringselskabet kan i værste fald politianmelde dig for forsikringssvindel og bedrageri.

Du må selvfølgelig gerne låne din bil ud til din søn eller datter en gang i mellem, men foregår det systematisk og på fast basis, fx fordi din søn eller datter kører til og fra uddannelse hver dag, så skal den unge stå på policen.

Hvis prisen på bilforsikringen ikke har været fastsat korrekt, fordi den unge ikke stod i policen, så kan forsikringselskabet faktisk udbetale en lavere erstatning efter fx trafikuheld eller tyveri. Det er ikke en rar tanke.

Dyrt i starten – men det betaler sig

Hvis den unge køber sin egen bil, så hjælp med at undersøge markedet og få tilbud fra forskellige selskaber. I det lange løb kan det bedst betale sig at få sin egen bilforsikring, og på den måde komme tidligt i gang med at optjene sin egen anciennitet.

Det er dyrt i starten, men der er penge at spare efter nogle år. Og det kan man ikke se frem til, hvis man som ny bilist starter med at snyde sig til en billigere bilforsikring i sine forældres navn.

Tjek selvrisikoen

Husk, hvis du låner din bil ud til din søn eller datter, gælder der ofte en højere selvrisiko, når føreren er under 26 år.

Hjælp dit barn til billigere bilforsikring

Vær opmærksom på, at du som forælder hos nogle selskaber kan få en tilvalgsdækning, der gør det muligt at få skrevet dit barn på din bilpolice, når dit barn låner din bil en gang imellem. Det koster lidt for dig, til gengæld optjener den unge, nye bilist erfaring og anciennitet, som senere kan give en billigere bilforsikring.

